

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Міські ради – партнери

Швейцарська агенція розвитку
та співробітництва

Програма розвитку
ООН

ПРОТОКОЛ ТА ВИСНОВКИ КООРДИНАЦІЙНОЇ ЗУСТРІЧІ ПАРТНЕРІВ ПРОЕКТУ ПРООН/МПВСР

8 вересня 2010
Гаспра (АР Крим)

Присутні:

Представники ПРООН/МПВСР:

- 1) Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН;
- 2) Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР;
- 3) Лідія Мовчан, фінансовий асистент ПРООН/МПВСР;
- 4) Ольга Осауленко, спеціаліст ПРООН/МПВСР з місцевого розвитку.

Національні експерти:

- 1) Олена Литвиненко, координатор програм Швейцарської агенції розвитку та співробітництва в Україні;
- 2) Наталія Картушинська, Радник Віце-прем'єр міністра України Тихонова В.М.;
- 3) Лариса Шереметьєва, Начальниця відділу міжнародних зв'язків управління зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних зв'язків Міністерства з питань житлово-комунального господарства України.

Представники міст та селищ-партнерів:

- 1) Мандрус Віктор Григорович, Кіровський міський голова;
- 2) Герасимчук Роман Григорович, Новоозернівський селищний голова;
- 3) Козицький Віктор Йосипович, Красногвардійський селищний голова;
- 4) Лахін Андрій Олександрович, Зуйський селищний голова;
- 5) Шевський Сергій, спеціаліст МВП в м. Євпаторія;
- 6) Костюк Валентин Андрійович, Заступник міського голови м. Новоград-Волинський;
- 7) Гержов Юрій Іванович, Вознесенський міський голова;
- 8) Рубаненко Костянтин Григорович, депутат Бахчисарайської міської ради;
- 9) Головка Руслан, спеціаліст Джанкойської міської ради;
- 10) Ромаш Галина Геннадіївна, муніципальний координатор в сел. Первомайське;
- 11) Саволук Михайло Олександрович, Могилів-Подільський міський голова;
- 12) Весняний Валерій Михайлович, Тульчинський міський голова;
- 13) Бойченко Микола Іванович, Кагарлицький міський голова.

1. Відкриття зустрічі

Відкриваючи зустріч, **Оксана Реміга**, Старший програмний менеджер ПРООН, привітала учасників та учасниць та висловила вдячність представникам міст/селищ-партнерів за їх зусилля. Пані Реміга пояснила, що Координаційна зустріч партнерів проекту проводиться з метою отримання пропозицій та порад від міських/селищних голів та представників міст/селищ-партнерів ПРООН/МПВСР щодо подальшої співпраці з проектом. Оксана Реміга зазначила, що ПРООН посилює свою діяльність на місцевому рівні. Нещодавно було підписано угоду між ПРООН та Європейською Комісією. Ця угода передбачає створення Агенції регіонального розвитку в Криму, чиїм завданням буде координувати зусилля Уряду та бізнесу задля розвитку території Криму. Пані Реміга підкреслила, що ПРООН розглядає проект «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку» як стратегічно важливий для своєї діяльності та для розвитку України загалом. Оскільки думка місцевої влади завжди має величезне значення для ПРООН, ця

зустріч спрямована на визначення потреб міст/селищ-партнерів ПРООН з тим, щоб розробити рекомендації та визначити пріоритетні напрямки роботи проекту в наступному році. Для вироблення рекомендацій для покращення роботи проекту, 13-25 вересня відбудеться оціночна місія Йорга Крістена, виконавчого директора компанії SKAT (Швейцарія), міжнародного консультанта у сфері децентралізації.

Олена Литвиненко, координатор програм Швейцарської агенції розвитку та співробітництва в Україні, привітала учасників та учасниць зустрічі та коротко розповіла про плани та існуючу співпрацю між ШАРС та МПВСР в сфері реформи публічної політики в Україні. Пані Литвиненко зазначила, що Координаційна зустріч партнерів проекту важлива для ШАРС так само, як і для ПРООН, оскільки завданням зустрічі є визначення напрямку роботи ПРООН/МПВСР в наступному році. ШАРС розглядає ПРООН/МПВСР як середньостроковий проект, тому на даному етапі дуже важливо оцінити досягнуті результати та виробити рекомендації на майбутнє, на що й спрямована місія міжнародного консультанта у сфері децентралізації, пана Йорга Крістена. Олена Литвиненко також зазначила, що досвід, набутий ПРООН/МПВСР, є базовим майданчиком для розширення діяльності ШАРС на різні міста України. Пані Литвиненко запропонувала учасникам обговорити не тільки успішний досвід співпраці з проектом, але й звернути увагу на проблеми, які потребують вирішення, питання, які чекають відповіді, з тим, щоб взяти їх до уваги, плануючи роботу проекту на наступний рік.

Лариса Шереметьєва, Начальниця відділу міжнародних зв'язків управління зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних зв'язків Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, привітала учасників та учасниць зустрічі та подякувала ПРООН та ШАРС за їх зусилля на шляху покращення життя населення України. Пані Шереметьєва презентувала Стратегію реформування житлово-комунального господарства України на 2009-2014 роки. В рамках цієї стратегії передбачається проведення взаємоузгодженої тарифної, інвестиційної політики та політики розвитку внутрішнього ринку, реалізація ефективної антимонопольної політики та здійснення інвестиційних перетворень на ринку житла. Лариса Шереметьєва зазначила, що Міністерство з питань житлово-комунального господарства України очікує, що завдяки цій реформі розвиток житлово-комунальної сфери в Україні відповідатиме європейським стандартам.

Наталія Картушинська, Радник Віце-прем'єр міністра України Тихонова В.М., привітала учасників та учасниць від імені пана Тихонова та побажала всім плідного обговорення.

Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР, привітала учасників та учасниць зустрічі та висловила вдячність міжнародному партнеру Програми – Швейцарській агенції розвитку та співробітництва за тривалу підтримку діяльності Програми в Україні. Пані Скалій нагадала, що під час зустрічі від учасників очікується почути, які, на їх думку, є сильні та слабкі сторони діяльності проекту, з метою її покращення в майбутньому. Також Ірина Скалій пояснила, що Координаційна зустріч партнерів проекту є особливо важливою цього року, оскільки після виборів 31 жовтня 2010 року міські/селищні голови можуть бути змінені, та їх ознайомлення з діяльністю та стратегією Програми займе деякий час. Пані Скалій означила два основні питання для обговорення: навчальна поїздка для державних службовців вищого рангу та керівників органів місцевого самоврядування України до Швейцарії, яка відбулась 28 червня-3 липня 2010 року за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації, досвід, набутий під час поїздки, та запропоновані механізми його використання в Україні; незалежна оціночна місія Йорга Крістена, виконавчого директора компанії SKAT (Швейцарія), міжнародного консультанта у сфері децентралізації, яка відбудеться 13-25 вересня. Також Ірина Скалій попросила представників міст/селищ партнерів розповісти про їх проблеми, які можуть бути вирішені у співробітництві з проектом.

2. Презентації міських/селищних голів та представників міст/селищ-партнерів проекту

Досвід Кіровської міської ради (Донецька область) був представлений **Віктором Мандрусом**, Кіровським міським головою. Він відзначив, що у 2006 році, коли місто стало партнером Програми, в ньому було всього 15 ОСББ. Зараз же в Кіровському вже 32 ОСББ. Це сталося завдяки зусиллям ПРООН/МПВСР. Пан Мандрус розповів, що підхід ПРООН дійсно запрацював в місті та допоміг місцевій владі та громаді знайти взаєморозуміння та об'єднати зусилля в

напрямку вирішення соціальних та економічних проблем через реалізацію ініціатив громади. Цього року, за словами пана Мандруса, основною перепорою у співпраці з Програмою стала відсутність бюджетних коштів. Віктор Мандрус підкреслив важливість житлово-комунального сектору економіки, як головної сфери, де проблеми мають вирішуватися за допомогою ПРООН/МПВСР.

Андрій Лахін, Зуйський селищний голова (АР Крим) розповів, що селище Зуя працює з Програмою з 2009 року, та протягом цього часу було створено 2 ОСББ та розроблено офіційну сторінку Зуйської селищної ради. Пан Лахін також відзначив нестачу бюджетних коштів як головну проблему в цьому році. Він також підкреслив несправедливість того факту, що всі держані субвенції та гранти міжнародних організацій надаються містам на основі спільного фінансування, що призводить до ситуації, коли бідні міста та селища не мають можливості запровадити жодні покращення. А приклад Швейцарії навпаки ілюструє, що в них розподіл коштів іде від більш багатих міст до бідніших.

Віктор Козицький, Красногвардійський селищний голова (АР Крим) зазначив, що основною проблемою, на додачу до відсутності державних коштів, є безвідповідальність та мала поінформованість про підхід на базі громади, який застосовує в своїй діяльності ПРООН/МПВСР. Це призводить до недостатньої ініціативності громади та страху бути обманутими. Тому необхідно проводити широку інформаційну кампанію про діяльність проекту та підхід, який він застосовує.

Роман Герасимчук, Новоозернівський селищний голова (АР Крим), розповів, що Угода про партнерство з ПРООН була підписана у вересні 2009 року, та протягом цього часу за допомогою Програми вони навчилися працювати з громадою та ефективно її організовувати. Під керівництвом ПРООН/МПВСР та за її фінансової підтримки було створено офіційну інтернет сторінку селища. Протягом року співпраці з проектом було створено 8 організацій громад. Один проект наразі перебуває на етапі реалізації (встановлення енергозберігаючих металопластикових вікон). Пан Герасимчук подякував Програмі за інформацію, яку вона надає, та за її діяльність. Він особливо відзначив тренінг по ОСББ, який провів експерт ПРООН/МПВСР Леонід Туловський. Роман Герасимчук висловив сподівання, що проблема житлового фонду в селищі буде вирішуватися шляхом створення ОСББ та додав, що наразі в селищі 45 багатоквартирних будинків. Пан Герасимчук подякував ПРООН/МПВСР за зусилля та висловив надію на подальшу співпрацю.

Сергій Шевський, спеціаліст МВП в м. Євпаторія (АР Крим), розповів, як заходи в контексті МПВСР протягом року співпраці з нею сприяли розробці 6 проектів громад та створенню 10 ОСББ. Він також відзначив важливість того досвіду, який можливо набути під час навчальних поїздок, оглядових візитів та тренінгів, які організовує Програма. Пан Шевський розповів, що в рамках ПРООН/МПВСР місто Євпаторія встановила співпрацю з містом Слупськ (Польща) та відзначив важливість та позитивний вплив цієї співпраці.

Досвід міста Новоград-Волинський (Житомирська область) представив **Валентин Костюк**, Заступник міського голови. Співпраця з МПВСР допомогла побороти пасивність громад та мобілізувала їх на розв'язання місцевих проблем в м. Новоград-Волинський. Наразі в місті працює більше 30 ОСББ та немає жодного ЖЕКу. Люди навчилися вирішувати свої проблеми самостійно. Пан Костюк подякував ПРООН/МПВСР за інформаційну та фінансову підтримку у зусиллях, спрямованих на мобілізацію громади.

Юрій Гержов, Вознесенський міський голова (Миколаївська область), поділився досвідом міста у залученні громад до прийняття рішень на місцевому рівні. Пан Гержов підкреслив приклад Швейцарії як взірця народної демократії, яка полягає в прямій і регулярній участі громадян в управлінні державою та місцевими питаннями за допомогою виборів і референдумів та наголосив, що саме цей досвід є корисним для України. На думку п. Гержова пріоритетами проекту на наступний рік мають стати енергозбереження, управління твердими побутовими відходами та проекти, спрямовані на охорону здоров'я жителів міст України. Юрій Гержов також привернув увагу до проблеми затримок фінансування проектів громад та додав, що на відміну від того, що зазначили колеги з Криму, у Вознесенську немає проблем нестачі інформації стосовно діяльності Програми та підходу, який вона застосовує.

На думку, **Костянтина Рубаненка**, депутата Бахчисарайської міської ради (АР Крим), концепція соціальної мобілізації є ключовою для успішної реалізації Програми в її містах і селищах-партнерах. Пан Рубаненко зазначив, що наразі Бахчисарай являє собою не найкращий приклад реалізації Програми, і пояснив це відсутністю коштів в бюджеті розвитку та людським фактором в міській раді.

Руслан Головка, спеціаліст Джанкойської міської ради (АР Крим), перелічив досягнення міста протягом часу його співпраці з Програмою: реалізовано 4 проекти громад, відкрито офіційний інтернет сайт Джанкойської міської ради, який було високо оцінено незалежними експертами. Наразі міська рада планує запровадити систему управління якістю муніципальних послуг у відповідності до вимог стандарту ISO 9001:2008. Пан Головка також підкреслив важливість людського фактору в успішній реалізації Програми. Серед недоліків роботи Джанкойської міської ради Руслан Головка виділив те, що в місті ще немає жодного ОСББ. Він пояснює це нестачею інформації про створення та позитивний вплив ОСББ. Наприкінці виступу, пан Головка подякував МПВСР за постійні зусилля в напрямку успішної мобілізації громад.

Галина Ромаш, муніципальний координатор в сел. Первомайське (АР Крим), зазначила, що Угода про партнерство між селищем та ПРООН була підписана наприкінці 2008 року. Проблема відсутності бюджетних коштів стала основною перешкодою в процесі реалізації проектів громад за підтримки Програми. Відвідавши Швейцарію в минулому році, пані Ромаш зазначила, що там підтримка надається малому та середньому бізнесу, що вона вважає доброю практикою. Галина Ромаш зазначила, що публікація МПВСР «Історії успіху» допомогла людям повірити у власті сили змінити своє життя на краще, а також запропонувала зробити відео-роліки, які ілюструватимуть історії успіху та діяльність Програми в цілому, та зробити їх доступними для членів громади.

Михайло Саволюк, Могилів-Подільський міський голова (Вінницька область), розповів, що за підтримки ПРООН/МПВСР в місті було реалізовано 5 проектів громад та створено офіційну інтернет сторінку Могилів-Подільської міської ради. Найбільш важливим він вважає те, що підхід Програми було визнано успішним та наразі місто самостійно реалізувало більше 100 проектів. На думку пана Саволюка, пріоритетними напрямками роботи проекту в наступному році мають бути: вирішення проблеми управління твердими побутовими відходами (наприклад, через введення податку на упаковку), створення ОСББ, проведення семінарів, оглядових візитів та навчальних поїздок, створення інформаційних відео-роліків про діяльність МПВСР та переваги створення ОСББ в містах, енергоефективність (проведення енерго-аудиту та встановлення енергозберігаючої апаратури).

Валерій Весняний, Тульчинський міський голова (Вінницька область), погодився з попереднім доповідачем з приводу потреби проводити інформаційні заходи для громад про створення ОСББ та необхідність відео-матеріалів з цього приводу. Пан Весняний подякував ПРООН/МПВСР за зусилля та особливо за підтримку у створенні офіційного інтернет сайту Тульчинської міської ради. Валерій Весняний також попросив зробити все можливе, щоб прискорити процес фінансування проектів громад та відзначив проблему твердих побутових відходів як пріоритет.

Микола Бойченко, Кагарлицький міський голова (Київська область), також відзначив проблему твердих побутових відходів та висловив думку про те, що міжмуніципальна співпраця має використовуватися більш активно.

3. Рекомендації учасників Координаційної зустрічі партнерів

У процесі обговорення учасники зустрічі виробили наступні рекомендації, що будуть взяті до уваги керівництвом ПРООН та донорськими організаціями у плануванні діяльності МПВСР на наступний рік:

- Ініціативи з енергоефективності, проблеми твердих побутових відходів, створення ОСББ та реалізація проектів громад – мають бути пріоритетними напрямками роботи ПРООН/МПВСР на 2011 рік.
- Після незалежної оціночної місії пана Йорга Крістена, виконавчого директора компанії SKAT (Швейцарія), (13-25 вересня 2010 року) рекомендації щодо поводження з твердими

побутовими відходами будуть розроблені та розповсюджені серед міст та селищ-партнерів ПРООН/МПВСР.

- ПРООН/МПВСР має продовжувати проводити семінари по створенню ОСББ, навчальні поїздки та оглядові візити з метою підтримки обміну досвідом між містами та селищами України. Заохочувати навчальні візити та обмін досвідом в майбутньому між містами України та українськими і швейцарськими містами.
- Посилити зусилля щодо інформаційної та пропагандистської кампанії стосовно досвіду Програми у створенні ОСББ, обслуговуючих кооперативів та інших форм сталих організацій громад.
- ПРООН/МПВСР має звертати увагу міст та селищ-партнерів на інформаційні відео-роліки про діяльність програми та зробити їх доступними в соціальних мережах (Facebook, Youtube).
- Існує великий попит і бажання місцевих партнерів брати відповідальність для запровадження системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до системи ISO 9001:2000, стратегічних планів, універсамів муніципальних послуг.
- Зміцнити складову фінансового планування Програми через спільні консультації обох сторін – ПРООН та міст-партнерів.

4. Закриття зустрічі

Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР, презентувала диск з матеріалами навчальної поїздки для державних службовців вищого рангу та керівників органів місцевого самоврядування України до Швейцарії, яка відбулась 28 червня-3 липня 2010 року (матеріали можна знайти на сайті МПВСР в секції «Документи і видання») та подякувала за висловлену довіру, продуктивну та ефективну дискусію та запевнила, що МПВСР робитиме все можливе, щоб якнайкраще реалізувати плани та завдання на 2011 рік.

Підготовлено
Ольгою Осауленко
Спеціалістом ПРООН/МПВСР з місцевого розвитку

Засвідчено
Іриною Скалій
Менеджером проекту ПРООН/МПВСР
